

विक्रीकर विभागातील कर सहायक, गट — क स्पर्धा परीक्षा
Tax Assistant, Gr.- C Competitive Examination

परीक्षेचे टप्पे :- १) पूर्व परीक्षा - १०० गुण   २) मुख्य परीक्षा - ४०० गुण

विक्रीकर विभागातील कर सहायक, गट — क (पूर्व) परीक्षा
Tax Assistant, Gr.- C (Pre) Exam

-: परीक्षा योजना:-

प्रश्नपत्रिकेची संख्या - एक.

एकुण गुण — १००

विषय संकेतांक	विषय	दर्जा	माध्यम	प्रश्न संख्या	गुण	कालावधी	प्रश्नपत्रिकेचे स्वरुप
०१३	मराठी	बारावी	मराठी	१००	१००	एक तास	वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी
	इंग्रजी	बारावी	इंग्रजी				
	सामान्य ज्ञान व बुद्धिमापन	पदवी	मराठी				
	अंकगणित	दहावी					

अभ्यासक्रम

अ.क्र.	घटक व उपघटक
१.	मराठी :- व्याकरण, सोपी वाक्यरचना आणि नेहमीच्या शब्दांचा वापर.
२.	इंग्रजी : स्पेलिंग, व्याकरण, सोपी वाक्यरचना आणि नेहमीच्या शब्दांचा वापर.
३.	सामान्य ज्ञान - दैनंदिन घटना, नेहमीचे अनुभव, धर्म, साहित्य, राजकारण, शास्त्र, सामाजिक व औद्योगिक सुधारणा, क्रीडा या क्षेत्रातील महान व्यक्तींची कार्ये, सर्वसाधारणपणे भारताच्या विशेषतः महाराष्ट्राच्या इतिहासाची व भूगोलाची रूपरेषा यांवरील प्रश्न.
४.	बुद्धिमापन विषयक प्रश्न - उमेदवार किती लवकर व अचूकपणे विचार करू शकतो हे आजमावण्यासाठी प्रश्न.
५.	अंकगणित — बेरीज, वजाबाकी, गुणाकार, भागाकार, दशांश अपूर्णांक व टक्केवारी.

*****

For Mains Syllabus see next page

विक्रीकर विभागातील कर सहायक, गट - क (मुख्य) परीक्षा
Tax Assistant, Gr.- C (Main) Examination

-: परीक्षा योजना :-

प्रश्नपत्रिकेची संख्या - एक.

एकुण गुण - ४००

विषय संकेतांक	विषय	दर्जा	माध्यम	प्रश्न संख्या	गुण	कालावधी	प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप
०२८	मराठी	बारावी	मराठी	२००	४००	दोन तास	वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी
	इंग्रजी	बारावी	इंग्रजी				
	सामान्य ज्ञान व बुद्धिमापन चाचणी	पदवी	मराठी व इंग्रजी				
	मूलभूत गणितीय कौशल्य	दहावी					
	पुस्तपालन व लेखाकर्म (Book-Keeping & Accountancy)	बारावी					

अभ्यासक्रम

मराठी, इंग्रजी, सामान्य ज्ञान, बुद्धिमत्ता चाचणी, मूलभूत गणितीय कौशल्य आणि पुस्तपालन व लेखाकर्म या विषयामध्ये खालील घटक/ उपघटकांचा समावेश असेल.

अ.क्र.	घटक व उपघटक
१.	मराठी :- सर्वसामान्य शब्दसंग्रह, वाक्यरचना, व्याकरण, म्हणी व वाक्यप्रचार यांचा अर्थ आणि वाक्यात उपयोग.
२.	इंग्रजी : Spelling, Common Vocabulary, Punctuation, Expressions, Simple Sentence structure, Grammar, Use of Idioms and phrases & their meaning.
३.	सामान्य ज्ञान -
	(३.१) आधुनिक भारताचा विशेषतः महाराष्ट्राचा इतिहास
	(३.२) महाराष्ट्राचा भूगोल - पृथ्वी, जगातील नैसर्गिक विभाग, हवामान, अक्षांश-रेखांश, महाराष्ट्रातील जमीनीचे प्रकार, पर्जन्यमान, प्रमुख पिके, शहरे, नद्या, उद्योगधंदे, इत्यादी.
	(३.३) नागरीकशास्त्र - राज्य व्यवस्थापन (प्रशासन), नागरी व ग्रामीण व्यवस्थापन (प्रशासन).
	(३.४) भारतीय राज्यघटना - घटना कशी तयार झाली आणि घटनेच्या प्रस्तावनेमागची भूमिका व तत्वे, घटनेची महत्त्वाची कलमे / ठळक वैशिष्ट्ये, केंद्र व राज्य संबंध, निधर्मी राज्य, मूलभूत हक्क व कर्तव्ये, राज्याच्या धोरणाची मार्गदर्शक तत्वे-शिक्षण, युनीफॉर्म सिव्हील कोड, स्वतंत्र न्यायपालिका, राज्यपाल, मुख्यमंत्री व मंत्रीमंडळ-Role, अधिकार व कार्य, राज्य विधीमंडळ- विधानसभा, विधानपरिषद व त्यांचे सदस्य, अधिकार, कार्य व Role, विधी समित्या.
	(३.५) पंचवार्षिक योजना

४.	चालू घडामोडी - जागतिक तसेच भारतातील
५.	बुद्धिमापन चाचणी व मूलभूत गणितीय कौशल्य -
	(५.१) बुद्धिमापन चाचणी - उमेदवार किती लवकर व अचूकपणे विचार करू शकतो याचा अंदाज घेण्याच्या दृष्टीने सदर प्रश्न विचारण्यात येतील.
	(५.२) मूलभूत गणितीय कौशल्य - (Basic Numeracy/Numerical Skill- numbers and their relations, orders of magnitude, etc. (Class X level)
६.	अंकगणित - गुणाकार, भागाकार, दशांश अपूर्णांक व टक्केवारी, गुणोत्तर व प्रमाण, वेळ व अंतर, नफा-तोटा, सूट, व्याज, वेळ व काम, आलेख, सरासरी, महत्त्वमापन व क्षेत्रमापन, इत्यादी.
७.	पुस्तपालन व लेखाकर्म (Book-Keeping & Accountancy) — लेखाकर्म अर्थ, लेखा संज्ञा, द्विनॉद पध्दतीची मुलभूत तत्वे, लेखाकर्माकरिता दस्तावेज, रोजकिर्द, सहाय्यक पुस्तके, खतावणी, बँक मेळजुळणी पत्रक, तेरीज पत्रक, घसारा, अंतिम लेखे, वित्तिय विवरणपत्रके तयार करणे, नफा न कमविणा-या संस्थांची खाती. Bookkeeping meaning & definition, Accounting terminology, Fundamentals of Double Entry, Source documents for accounting, Journal, Subsidiary Books, Ledger, Bank Reconciliation Statements, Trial Balance, Depreciation, Final Accounts, Preparing Financial Statements, Accounts of non-profit-making organizations.
८.	आर्थिक सुधारणा व कायदे - पार्श्वभूमी, उदारीकरण, खाजगीकरण, जागतिकीकरण संकल्पना व त्याचा अर्थ आणि व्याप्ती, मर्यादा, केंद्र व राज्य स्तरावरील आर्थिक सुधारणा, WTO तरतुदी आणि सुधारणा आणि त्याचे भारतीय अर्थव्यवस्थेवरील अपेक्षित परिणाम, प्रश्न व समस्या, GST., विक्रीकर, VAT.

*****

दिनांक — ४/१/२०१७

सचिव
महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग